

*Doskonalenie strategii zarządzania oświatą
na poziomie regionalnym i lokalnym*

Strategie oświatowe polskich samorządów

Jan Herczyński

Uniwersytet Warszawski

Warszawa 2 grudnia 2010

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prace Zespołu UW

- Analiza strategii oświatowych gmin, miast, miast na prawach powiatu, powiatów ziemskich i województw – raporty zlecone
- Dyskusje eksperckie z przedstawicielami samorządów różnych szczebli
- W przyszłości kolejne raporty zlecane i własne
- Docelowo: publikacja – przewodnik dla JST o tworzeniu i monitorowaniu strategii

Trzy raporty zlecone

- Rafał Stanek: gminne strategie oświatowe (w tym miasta, bez miast na prawach powiatu)
- David Toft: powiatowe strategie oświatowe (w tym powiaty grodzkie)
- Adam Stachel: wojewódzkie strategie oświatowe

Dylematy strategii oświatowych

- Przygotowanie strategii: własnymi siłami czy z pomocą ekspertów zewnętrznych?
- Horyzont czasowy: 5 czy 15 lat?
- Szczegółowość: ogólne czy precyzyjnie określające zadania?
- Źródła finansowania zadań strategii opisane czy pominięte?
- Dokument otwarty czy zamknięty?

Po co strategię oświatową dla JST?

- Dwie najczęstsze przyczyny przyjmowania strategii oświatowych przez JST:
 - Aby ułatwić składanie wniosków o fundusze europejskie
 - Aby rozwiązywać konkretne problemy zidentyfikowane w danej gminie, powiecie
- W optymalnej sytuacji, dofinansowane z zewnątrz projekty pomagają w rozwiązaniu lokalnych problemów

Przygotowanie strategii

- Część strategii przygotowywały firmy zewnętrzne, w ramach projektów lub na zamówienie JST
- Nierzadko zespół roboczy powołany przez JST (od 3 do 60 członków), czasem z udziałem ekspertów zewnętrznych
- Zależy od gotowości i umiejętności JST
- Użyteczność zewnętrznego punktu widzenia

Horyzont czasowy

- Większość strategii przyjęta na 5 lat, niektóre na 7 lat, rzadko na 15 lat
- Bardzo trudno określić warunki demograficzne lub potrzeby na wiele lat naprzód
- Strategie wykraczające poza kadencję władz samorządowych mogą sięgać dalszych celów, ale są narażone na istotne modyfikacje

Szczegółowość strategii

- Szczegółowość strategii zależy od przyczyn jej przyjęcia
- Ogólnikowe strategie pasują do każdego projektu, który zdobędzie dofinansowanie
- Strategie precyzyjnie nakierowane na konkretne problemy dają nadzieję na większą skuteczność i pozwalają na realistyczne monitorowanie

Monitorowanie strategii

- Typowe podejście: okresowe sprawozdania z realizacji strategii (co 3 miesiące, corocznie)
- Niektóre JST czują potrzebę „twardych” wskaźników wdrażania strategii
 - Czasami założonych i opisanych w samej strategii
 - Czasem przyjętych w ramach wdrażania
- Instrument publicznej ewaluacji: informacje o stanie realizacji zadań oświatowych

Źródła finansowania

- Wiele strategii pomija źródła finansowania postawionych zadań:
 - Fundusze strukturalne, PFRON, własne środki
- Dobre powody pomijania źródeł finansowania:
 - Niepewność, jakie projekty będą przyjęte do realizacji, niepewność daty dofinansowania
 - Ceny dyktuje rynek (po przetargu niższe koszty)
 - ... zania budżetowe w uchwale budżetowej

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dokument otwarty lub trwały

- Dokument otwarty: taki, z którego można usunąć „martwe zapisy”
- Dokument trwały: taki, który nadaje kierunek działań w dłuższym okresie czasowym
- Nadmiernie „otwarty” lub zbyt „sztywny” dokument strategiczny jest nieużyteczny
- Decyzje JST zależą od lokalnych warunków i od doświadczeń lokalnych ekspertów

Dziękuję za uwagę.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

